HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

תנן התם. בפ' בתרא דשבת (קנו.): **מפירי נדרי.** בעל לגמרי. **ונשאלי'.** לחכם: **איבעיא להו מפירי לצורך שבת.** מי לצורך שבת מתרווייהו קאי: **או דילמא אפי' שלא לצורך השבת.** לא פ' לצורך השבת אלא לצורך השבת. **מאי איריא חשבה.** לפיכך יכול להפר בה לפי' כתוך היום אינו יכול להפר, כגון שמוך לחשבה שאין לו אלא בשבת זו ואינו יכול לשכור לזון כשר למעשיר. ואין קורין בשבת זו בתורה ובנביא ובכתובים. וקי"ל מיושב: ובקרובים. וקי"ל

מסורת הש"ס

ס) [שבת קנו.], ב) [ס ע"ב], ג) [ס ועיין עו:], ד) שבת קנו., ה) [כתובות קד: ע"ב], ו) [ביצה לו:], ז) [לף עו:], ח) [ביצה לו:], ט) ל"ל בר רב הונא,

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דשלח לצורך שבת הוא תנאי היא: (ב) רש"י ד"ה נדרה וכו' אלא ודאי מדקתני למפר:

מוסף רש"י

מפירין. בעל לגמרי. ונשאלין. לחכם, לנדרים שהן לצורך השבת. כגון שנדר שלא לאכול היום (שבת קנו.). **או דלמא** אפילו שלא לצורך. דגבי הפרה כיוס שמעו כתיב, ואם לא מיפר הפירות שוב אינו מיפר (שם). **הפרת נדרים** כל היום. עד שתחשך ומו לא, ואפילו שמע קמון למחר (שם). איבעיא להו. הא דקתני נשאלין לנדרים שהן לצורך, כשלא היה להם פנאי. לשאל מערב שבת קמ"ל, או אפילו כשהיה להם פנאי (שם). אישתיק קאמרת. כל דמתמהת ומתרת אמר רב הכי, משום דלא סבירא ליה לרבנן, אלא משום דלמחר יהיב טעמא דלא ליתי לידי חילול שבת (שם). **הפרת נדרים** כל היום. עד שתחשך ומו לא, ואפילו שמע קמון לחכימה (שם). איבעיא להו. הא דקתני נשאלין לנדרים שהן לצורך, כשלא היה להם פנאי. לשאל מערב שבת קמ"ל, או אפילו כשהיה להם פנאי (שם). אישתיק קאמרת. כל דמתמהת ומתרת אמר רב הכי, משום דלא סבירא ליה לרבנן, אלא משום דלמחר יהיב טעמא דלא ליתי לידי חילול שבת (שם). **נשאלין** בשבת. לחכם בדברים שהם לצורך השבת. כגון מדי חליה ואמרי: **איבעיא** להו מפירין נדרים בשבת לצורך השבת דוקא, ולצורך שבת דקתני כשאר מצוותיו קאי ומפי דקתני בשבת בשבת זמיני מפרש טעמא בשילהי שבת משום דשלח לי' ליכתוב ב"ד והפיר אינו ליכתב ב"ד: **או דלמא אפי' שלא** לצורך השבת. ומשום שזמנה עומד לכשתחשך מ"מ משום דבעל מפר בלא פתח ובלא תרנגול גדול בעלמא מפר אפי' שלא לצורך שבת: **מאי אירי** חשבה **אפי'** בתוך היום **אינו יכול להפר.** כגון שמוך לחשבה שאין לו אלא בשבת זו ואינו יכול לשכור לזון כשר למעשיר. ואין קורין בשבת זו בתורה ובנביא ובכתובים. וקי"ל מיושב: ובקרובים. וקי"ל

ס) **תנן התם** א**מפירין נדרים בשבת ונשאלין** לנדרים שהן לצורך השבת ב)**איבעיא להו** מפירין נדרים בשבת לצורך השבת או דלמא ב**אפי' שלא לצורך** ת"ש דתני רב זוטי דבי רב פפי אין מפירין נדרים אלא לצורך השבת אמר רב אשי הא לא תנן הכי נדרה עם חשיכה מפר לה עד שלא תחשך ואי אמרת לצורך השבת אין שלא לצורך השבת לא מאי אירי חשכה אפי' בתוך היום אינו יכול להפר דשלא לצורך ד) **תנאי היא** ג)**הפרת נדרים** כל היום רבי יוסי ברבי יהודה ור"א בר' שמעון אמרו מעת לעת למ"ד כל היום אין טפי לא אפילו שלא לצורך השבת אין שלא לצורך השבת לא **נשאלין** לנדרים שהן לצורך השבת ה)**איבעיא להו כשלא היה להם פנאי או דלמא** כשהיה להם **פנאי** ר"ת"ש דאיזדקיקו ליה רבנן לבריה דרב זוטרא בריה דרב זעירא אפילו בנדרים שהיה להם פנאי מבעוד יום סבר רב יוסף למימר נשאלין נדרי' בשבת ביחיד מומחה אין בשלשה הדיוטות לא משום דמתחזי כדינא א"ל אבי' ה"כיון דסבירא לן אפי' מעומד אפי' בקרובים ואפי' בלילה לא מיתחזי כדינא אמר ר' אבא אמר רב הונא אמר רב הלכה מפירין נדרים בלילה והא מתניתין היא נדרה בלילי שבת אלא אימא הלכה נשאלין בלילה א"ל ר' אבא לרב הונא אמר רב הכי א"ל אישתיק ו) **אמר ליה אישתיק קא אמרת או שתי קאמרת** אמר רב אקא בר אבין איזדקיק ליה רב לרבה בקיטונא

מתנ' התם. בפרק מי שהחשיך (שבת קנו.): **מפירין נדרים.** בעל לגמרי. **ונשאלין.** לחכם: **שהן לצורך השבת.** כגון שנדרה מלאכה או מתכשירין: **נדרה עם חשיכה.** משמע לפי' נדרים לצורך השבת דמסתברא מילתא הואיל ונדרה בשבת עם חשיכה לגמ' לצורך השבת נדרה לפי משום עונג אכילה ושתייה כבר אכלה מבעוד יום ולי משום תכשיטי הוא דהא שעתא גמי מצי תכשיט הוא דהא משחשיכה רגילים להפשיט תכשיטי שבת אלא ולפי' בנדרה שלא לצורך שבת קמיירי וקתני מפר לה עד שתחשך ולפי' למרת שלא לצורך השבת אין מפירין בשבת מפי' דקתני דמשתחשיך אין יכול להפר לפי' כי נדרה בתוך השבת גמי אין יכול להפר שזה אינו לצורך השבת אלא לפי' דמדקתני דמפר לה עד שתחשך אלמא שמע מינה דמפירין לפי' שלא לצורך השבת וקשיא לרב דימי דאמר אין מפירין אלא לצורך השבת: **למ"ד כל היום אין טפי לא.** הלכך לפי' שלא לצורך השבת מפר אפי' שזה אינו מפר עכשיו בשבת שוב אין יכול להפר: **למ"ד מעת לעת קסבר שלא לצורך השבת אין מפירין.** כשנדרה בשבת מפני שיכול להפר למחר בשבת: **כשלא היה להן פנאי.** ליטעמ' עליהן מבעוד יום הוא דקאמר דנשאלין עליהן בשבת: **מ"ו דלמא אפי' ליטעמ' עליהן מבעוד יום.** גמי נשאלין עליהן בשבת: **דאיזדקיקו ליה רבנן.** שנטפלו מחכמים כולן להתיר לו בשבת ואפילו בנדרים שהיה לו אפי' ליטעמ' עליהן מבעוד יום: **ביחיד מומחה.** לרבים הוא דנשאלין לו: **אבל גב' לא.** בין הדיוטות בין מומחין דכל בי תלתא מיתחזי כי דינא וקיימא לן) דאין דנין בשבת: **אפי' מעומד.** כדאמר לעיל דרבה בר רב הונא הוה יתיב וקאמ[ו]: **ואפילו בקרובין ואפילו בלילה לא מתחזי כדינא.** דקתני בהדיא מפירין בלילי שבת ומתני' קמ"ל דנשאלין נדרים בלילה: **אמר רב הכי.** דנשאלין נדרים בלילה: **אמר ליה אישתיק קאמרת.** כך נשמע מפיו הדבר: **אמר ליה אישתיק קאמרת.** כלומר מי קאמרת הוה אינם דאמרת קמיה דרב דנשאלין נדרים בשבת ושמע רב ושתק ומדאישתיק רב קאמרת דהכי סבירא ליה מ"ו דלמא הכי קאמרת דרב הונא הוה אמר דאיתמר קמיה שמעתא ואת נפקת לברא מקמי דליפסוק למישמי ולא ידעת מאי מהדר: **והתניא**

תנן התם. בפרק מי שהחשיך (שבת קנו.): **מפירין נדרים.** בעל לגמרי. **ונשאלין.** לחכם: **שהן לצורך השבת.** כגון שנדרה מלאכה או מתכשירין: **נדרה עם חשיכה.** משמע לפי' נדרים לצורך השבת דמסתברא מילתא הואיל ונדרה בשבת עם חשיכה לגמ' לצורך השבת נדרה לפי משום עונג אכילה ושתייה כבר אכלה מבעוד יום ולי משום תכשיטי הוא דהא שעתא גמי מצי תכשיט הוא דהא משחשיכה רגילים להפשיט תכשיטי שבת אלא ולפי' בנדרה שלא לצורך שבת דקתני קמיירי וקתני מפר לה עד שתחשך ולפי' למרת שלא לצורך השבת אין מפירין בשבת מפי' דקתני דמשתחשיך אין יכול להפר לפי' כי נדרה בתוך השבת גמי אין יכול להפר שזה אינו לצורך השבת אלא לצורך השבת וקשיא לרב דימי דאמר אין מפירין אלא לצורך השבת: **למ"ד כל היום אין טפי לא.** הלכך לפי' שלא לצורך השבת מפר אפי' שזה אינו מפר עכשיו בשבת שוב אין יכול להפר: **למ"ד מעת לעת קסבר שלא לצורך השבת אין מפירין.** כשנדרה בשבת מפני שיכול להפר למחר בשבת: **כשלא היה להן פנאי.** ליטעמ' עליהן מבעוד יום הוא דקאמר דנשאלין עליהן בשבת: **מ"ו דלמא אפי' ליטעמ' עליהן מבעוד יום.** גמי נשאלין עליהן בשבת: **דאיזדקיקו ליה רבנן.** שנטפלו מחכמים כולן להתיר לו בשבת ואפילו בנדרים שהיה לו אפי' ליטעמ' עליהן מבעוד יום: **ביחיד מומחה.** לרבים הוא דנשאלין לו: **אבל גב' לא.** בין הדיוטות בין מומחין דכל בי תלתא מיתחזי כי דינא וקיימא לן) דאין דנין בשבת: **אפי' מעומד.** כדאמר לעיל דרבה בר רב הונא הוה יתיב וקאמ[ו]: **ואפילו בקרובין ואפילו בלילה לא מתחזי כדינא.** דקתני בהדיא מפירין בלילי שבת ומתני' קמ"ל דנשאלין נדרים בלילה: **אמר רב הכי.** דנשאלין נדרים בלילה: **אמר ליה אישתיק קאמרת.** כך נשמע מפיו הדבר: **אמר ליה אישתיק קאמרת.** כלומר מי קאמרת הוה אינם דאמרת קמיה דרב דנשאלין נדרים בשבת ושמע רב ושתק ומדאישתיק רב קאמרת דהכי סבירא ליה מ"ו דלמא הכי קאמרת דרב הונא הוה אמר דאיתמר קמיה שמעתא ואת נפקת לברא מקמי דליפסוק למישמי ולא ידעת מאי מהדר: **והתניא**

תוספות

תנן התם. בפ' בתרא דשבת (קנו.): **מפירי נדרי.** בעל לגמרי. **ונשאלי'.** לחכם: **איבעיא להו מפירי לצורך שבת.** מי לצורך שבת מתרווייהו קאי: **או דילמא אפי' שלא לצורך השבת.** לא פ' לצורך שבת אלא לצורך השבת. **מאי אירי חשבה.** לפיכך יכול להפר בה לפי' כתוך היום אינו יכול להפר, כגון שמוך לחשבה שאין לו אלא בשבת זו ואינו יכול לשכור לזון כשר למעשיר. ואין קורין בשבת זו בתורה ובנביא ובכתובים. וקי"ל מיושב: ובקרובים. וקי"ל

נז א ב מיי' פ"ו מהל' שבועות הל' ו ופי"ג מהל' נדרים הל' ח ופכ"ד מהל' שבת הל' ו סמג לאוין סה וטמב טוש"ע ח"מ סימן שמ סעיף ו וטוש"ע י"ד סימן רלד סעיף כד:

נז ג ד מיי' פ"ו מהל' שבועות הל' ו ופכ"ד מהל' שבת הל' ו סמג שם וסימן רסה טוש"ע ח"מ שם וטוש"ע י"ד סימן רכח סעיף ג:

נח ה מיי' פ"ו מהל' שבועות הל' ו סמג לאוין רמג רמד טוש"ע י"ד סימן רכח סעיף ג [וכתב מלפפ שבת פכ"ד דף עה.]:

ליתא כהכירא טובא: **והא מתניתין היא.** ומאי קמ"ל דרבי מאיר היא. **אלא אימא הלכה נשאלין נדרים בלילה.** ולישנא דמתניתין משמע דמשום דזקא שהיה לו פנאי מבעוד יום לא מיתחזי כדינא ולא מתני' דרבי מאיר בלבד אלא אפילו חכמים אומרים כן: **אמר רב הכי.** אמרת דבר זה משמו של רב: **א"ל אשתיקן קאמרת.** כך אמרתי לו משמך ולא אמרת לי כלום אלא שתקת: **אמר ליה אישתיקן קאמרת.** או לאשתקוני קאמרת. ולישנא דמתניתין משמע דמשום דזקא שהיה לו פנאי מבעוד יום לא מיתחזי כדינא ולא מתני' דרבי מאיר בלבד אלא אפילו חכמים אומרים כן